

Cauza C-50/09

Comisia Europeană

împotriva

Irlandei

„Neîndeplinirea obligațiilor de către un stat membru — Directiva 85/337/CEE — Obligație a autorității de mediu competente de a realiza o evaluare a efectelor unor proiecte asupra mediului — Mai multe autorități competente — Necesitatea de a garanta evaluarea interacțiunii dintre factorii susceptibili de a fi afectați direct sau indirect — Aplicarea directivei în cazul lucrărilor de demolare”

Hotărârea Curții (Camera întâi) din 3 martie 2011 I - 877

Sumarul hotărârii

1. *Mediu — Evaluarea efectelor anumitor proiecte asupra mediului — Directiva 85/337 — Obligația, pentru autoritatea competentă, de a realiza o evaluare a efectelor asupra mediului — Conținut*
(Directiva 85/337 a Consiliului, astfel cum a fost modificată prin Directivele 97/11 și 2003/35, art. 3)
2. *Mediu — Evaluarea efectelor anumitor proiecte asupra mediului — Directiva 85/337 — Pluralitate de autorități competente — Condiție — Competențe și norme de punere în aplicare a acestora care garantează o evaluare completă și prealabilă acordării autorizării*
(Directiva 85/337 a Consiliului, astfel cum a fost modificată prin Directivele 97/11 și 2003/35, art. 2, 3 și 4)

3. *Mediu — Evaluarea efectelor anumitor proiecte asupra mediului — Directiva 85/337 — Domeniu de aplicare — Lucrări de demolare — Includere*
 [Directiva 85/337 a Consiliului, astfel cum a fost modificată prin Directivele 97/11 și 2003/35, art. 1 alin. (2)]

1. Articolul 3 din Directiva 85/337 privind evaluarea efectelor anumitor proiecte publice și private asupra mediului, astfel cum a fost modificată prin Directivele 97/11 și 2003/35, stabilește în sarcina autorității de mediu competente obligația de a realiza o evaluare a efectelor asupra mediului care trebuie să cuprindă o descriere a efectelor directe și indirecte ale unui proiect asupra factorilor enumerați la primele trei liniuțe ale acestui articol și interacțiunea dintre aceștia. Această obligație de evaluare se diferențiază de obligațiile prevăzute la articolele 4-7, 10 și 11 din Directiva 85/337, care sunt, în esență, obligații de colectare și de schimb de informații, de consultare, de publicitate și de garantare a existenței unei acțiuni în justiție. Aceste articole conțin dispoziții de ordin procedural care nu privesc decât punerea în aplicare a obligației de fond prevăzute la articolul 3 din această directivă.

temeiul articolelor 5-7 din aceasta trebuie luate în considerare în cadrul procedurii de autorizare, această obligație de a lua în considerare, la finalul procesului decizional, informații culese de autoritatea de mediu competentă nu poate fi confundată cu obligația de evaluare prevăzută la articolul 3 din Directiva 85/337. Astfel, această evaluare, care trebuie realizată în amonte față de procesul decizional, implică o examinare pe fond a informațiilor culese, precum și o reflecție asupra oportunității de a le completa, dacă este cazul, cu date suplimentare. Această autoritate de mediu competentă trebuie să efectueze astfel atât o activitate de investigare, cât și una de analiză, pentru a ajunge la o apreciere cât mai completă posibil a efectelor directe și indirecte ale proiectului în cauză asupra factorilor enumerați la primele trei liniuțe ale respectivului articol 3 și a interacțiunii dintre aceștia.

Cu toate acestea, chiar dacă, potrivit articolului 8 din aceeași directivă, rezultatul consultărilor și informațiile culese în

Atât din modul de redactare a dispozițiilor în cauză din directiva menționată, cât și din structura generală a acesteia reiese, așadar, că articolul 3

constituie o dispoziție fundamentală. O simplă transpunere a articolelor 4-11 din această directivă nu poate fi considerată ca realizând în mod automat o transpunere a respectivului articol 3. Prin urmare, netranspunând acest articol 3, un stat membru nu își îndeplinește obligațiile care îi revin în temeiul Directivei 85/337, astfel cum a fost modificată.

2. Articolul 2 alineatul (1) din Directiva 85/337 privind evaluarea efectelor anumitor proiecte publice și private asupra mediului, astfel cum a fost modificată prin Directivele 97/11 și 2003/35, prevede că evaluarea efectelor asupra mediului trebuie să aibă loc „înaintea acordării autorizației”. Aceasta presupune ca examinarea efectelor directe și indirecte ale unui proiect asupra factorilor menționați la articolul 3 din aceeași directivă și asupra interacțiunii dintre acești factori să fie efectuată integral înaintea respectivei acordări.

În această privință, deși este adevărat că transpunerea unei directive în dreptul intern nu impune în mod necesar o preluare formală și textuală a dispozițiilor acesteia într-o dispoziție legală sau administrativă expresă și specifică și că poate fi suficient un context juridic general, cu condiția ca acesta să asigure efectiv deplina aplicare a directivei într-un mod suficient de clar și de precis, nu este mai puțin adevărat că dispozițiile unei directive trebuie puse în aplicare cu o forță juridică incontestabilă, cu specificitatea, cu precizia și cu claritatea necesare în vederea satisfacerii cerinței securității juridice care impune ca, în cazul în care directiva vizează crearea de drepturi pentru particulari, beneficiarii să fie în măsură să își cunoască drepturile în totalitate.

În aceste condiții, deși nimic nu se opune alegerii unui stat membru de a încredința realizarea obiectivelor directivei menționate către două autorități diferite, acest lucru este posibil cu condiția ca respectivele competențe ale acestor autorități și normele care guvernează punerea lor în aplicare să garanteze că evaluarea efectelor asupra mediului se efectuează în mod complet și în timp util, și anume înaintea acordării autorizației în sensul acestei directive.

(a se vedea punctele 36, 38-41, 46 și 107 și dispozitivul)

Astfel, un stat membru care nu se asigură că, în cazul în care mai multe autorități dețin competențe de decizie cu privire la un proiect, sunt îndeplinite condițiile prevăzute la articolele 2-4 din această directivă nu își îndeplinește

obligațiile care îi revin în temeiul directivei menționate.

(a se vedea punctele 76, 77 și 107 și dispozitivul)

3. Lucrările de demolare intră în domeniul de aplicare al Directivei 85/337 privind evaluarea efectelor anumitor proiecte publice și private asupra mediului, astfel cum a fost modificată prin Directivele 97/11 și 2003/35, și, în această calitate, pot constitui un „proiect” în sensul articolului 1 alineatul (2) din aceasta.

Definiția termenului „proiect” care figurează la articolul 1 alineatul (2) din

această directivă nu permite să se deducă faptul că lucrările de demolare nu ar putea îndeplini criteriile acestei definiții. Asemenea lucrări pot fi astfel calificate drept „alte intervenții în mediul natural și asupra peisajului”. Această interpretare este de altfel susținută de faptul că, dacă lucrările de demolare ar fi excluse din domeniul de aplicare al directivei menționate, trimiterea la „patrimoniul cultural” de la articolul 3 din aceasta, la „peisaje importante din punct de vedere istoric, cultural și arheologic” de la punctul 2 litera (h) din anexa III la aceeași directivă și la „patrimoniul arheologic și arhitectural” de la punctul 3 din anexa IV la aceasta din urmă ar rămâne fără obiect.

(a se vedea punctele 97, 98 și 101)